

Voimassa olevat kaavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (VOOKA)

Kaarina Vartiainen, Syke

29.11.2023

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Tavoitteena kaikkien Suomen kaavojen hakemistokartta

- Tavoitteena on ratkaista, miten viedä valtakunnalliseen [tietomallimuotoon](#) voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen kaavarajat ja siirtää ne rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (Ryhti).
- Lopputuloksena on kaavojen vektorimuotoinen hakemistokartta, johon on linkitetty rasterimuotoiset kaavakartat ja asiakirjat.

Hanke etenee vaiheittain

- Käynnistyi Etelä-Savon pilotilla 06/2022–02/2023.
 - Pilotti toteutettiin yhteistyössä Etelä-Savon 12 kunnan ja ELY-keskuksen kanssa.
- Hanke jatkuu parhaillaan Pohjois-Savossa yhdessä 19 kunnan kanssa.
- Vuodet 2024-2028: Työ laajenee vaiheittain muille alueille.
 - Toteutukseen vaikuttavat VOOKA-hankkeen saama rahoitus ja kunnille mahdollisesti myönnettävät avustukset.
- Tavoitteena on saada valtakunnallinen aineisto tietojärjestelmään 1.1.2029 mennessä.

Aineistojen laatu varmistetaan kuntien kanssa

- Projektia koordinoi Suomen ympäristökeskus (Syke) yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.
- Etelä- ja Pohjois-Savon toteutus hankittu konsulttityönä.
- Hankkeen tärkein sidosryhmä ovat kaavoituksesta vastaavat kunnat, joiden kanssa yhteistyössä varmistetaan aineistojen laatu ja kattavuus.
- Lisäksi sidosryhmiksi on tunnistettu Kuntaliitto ja projektista kiinnostuneet valtion toimijat ja virastot, kuten Maanmittauslaitos, ELY-keskukset ja Puolustusvoimat.

VOOKA-pilotin toteutus 2022–2023

- Pilottikohteena Etelä-Savon alueen kunnat.
- Työn aikana kansalliseen tietomallimuotoon vietiin osallistujakuntien noin 2700 voimassa olevaa asema-, yleis- ja rantakaavaa.
- Kaavarajoihin (kaavaindeksi) linkitettiin rasterimuotoiset kaavakartat ja asiakirjat.
- Pilotissa kerättiin kokemuksia muun muassa prosessin sujuvuudesta konsultin kanssa, käytettävistä lähtöaineistoista, tuotettavan aineiston tarkkuudesta, tarvittavista ohjeistuksista ja Syken koordinoituvuuden määräst.
- Pilotissa tuotettu materiaali löytyy VOOKAn verkkosivuilta.
- Pilotin toteutuksesta vastasi konsultti eli Ubisplan-ryhmittymä, johon kuuluivat yritykset Ubigu, Gispo ja Plandisain.

Pilotin tuloksena yhtenäiset kaava-aineistot

- Aineistossa on tunnus, muut tunnistetiedot ja linkitetty rasterimuotoiset kaavakartat ja asiakirjat rakennetun ympäristön tietojärjestelmään vientiä varten.
- Pääosasta kaavaindeksejä mukana jokin kaavaliite. Liitetiedosto saatiin 94%:sta ja noin 6%:n osalta ei saatu mitään liitettä.

PDF 491-23-0304-7110-1.pdf

PDF 491-23-0304-7109-1.pdf

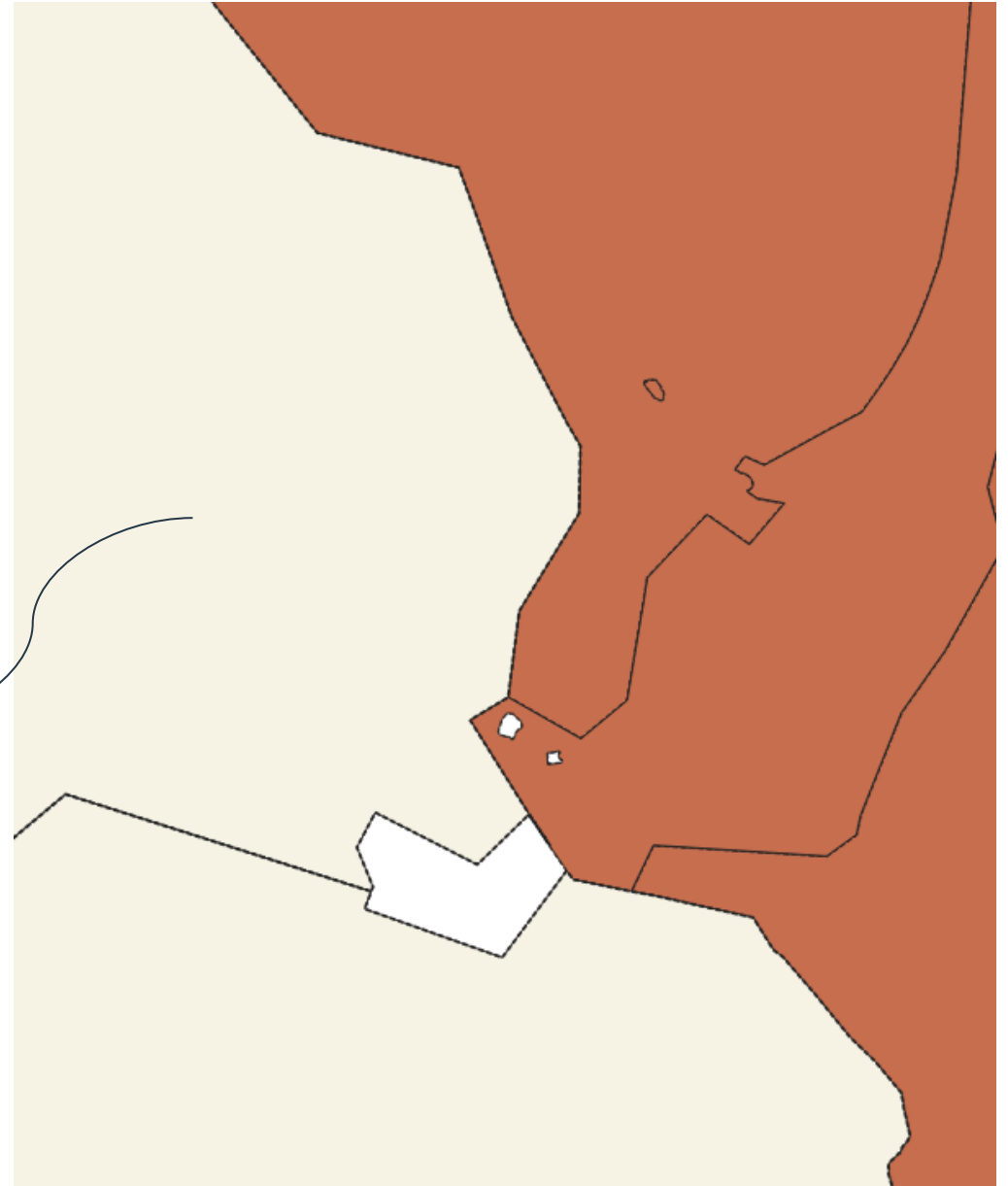
PDF 491-23-0304-7108-1.pdf

PDF 491-23-0304-Y2022-11435-1.pdf

PDF 491-23-0304-Y2022-11457-1.pdf

PDF 491-23-0304-Y2021-13263-1.pdf

PDF 491-23-0304-7102-1.pdf

Pohjois-Savon toteutus 2023–2024

- Pohjois-Savossa on 19 kuntaa ja niillä noin 300 yleiskaavaa ja 2800 asemakaavaa.
- Työssä hyödynnetään ja sovelletaan pilottivaiheen ohjeita ja tuotettua avointa ohjelmistokoodia sekä jatkokehitetään pilottivaiheessa ja tässä toteutuksessa tunnistettavia tarpeita.
- Työt aloitettiin kesäkuussa ja kaava-aineistojen toimituksen määräpäivä oli marraskuun alussa.
- Kaava-aineistojen osalta saavutettiin lähes 70 % aineistokattavuus verrattuna koko maakunnan voimassa oleviin kaavoihin.
- Konsulttina samat yritykset kuin Etelä-Savossa: Ubigu Oy, Gispo Oy ja PlanDisain Oy

VOOKA-työprosessi pääpiirteissään

1. Kaavojen ulkoraja-aineistopakettin pyytäminen Maanmittauslaitokselta KTJ:stä
2. Aineistojen etsintä ja keruu kunnista tai näiden aineistontuottajilta
3. Aineistoformaattien konvertointi haluttuun yhtenäiseen muotoon
4. Kaavaindeksien ominaisuustietojen ja geometriatietojen korjausprosessi
5. Kunnan ja KTJ:n indeksiaineistojen erojen vertailu koneellisesti/ETL-työkalulla
6. Aineiston manuaaliset korjaukset
7. Kaava-asiakirjojen linkittäminen kaavaindeksiaineistoon
8. Kaavatietomalliin mukaisen tietotuotteen laatiminen
9. Valmiin aineiston tarkistuttaminen sidosryhmillä ja tilaajalla

Koko prosessia ei voida automatisoida, vaan manuaalinen työskentely on tarpeen.

Pohjois-Savon toteutus 2023-2024

- Pohjois-Savon kaava-aineisto-osuus valmistuu tammikuun lopussa 2024.
- Lisäksi työssä laaditaan tekninen ohjeistus, jonka avulla kunnat voivat muodostaa itsenäisesti VOOKA-projekteissa muodostetun tyyppistä aineistoa, ja toimittaa tätä itsenäisesti rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (Ryhti).
- Tekninen ohjeistus valmistuu maaliskuun 2024 lopussa
- Kaikki materiaalit julkaistaan VOOKAn verkkosivuilla.

Havainnot kaavatietojen keruusta Savon toteutusten perusteella

- Kunnilla on hyvin erilaiset resurssit toimittaa/ylläpitää omia tietoja.
- Kaavaindeksejä ei ole aina ollenkaan vektorimuodossa tai kaavakarttoja skannattuna.
- Kaavojen tulkinta on useissa tilanteissa haastavaa, kun lainsäädäntö on muuttunut vuosien saatossa.
- Tiedon tuotanto on usein pienissä kunnissa ulkoistettu.
- Maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmän aineisto on laadultaan hyvä.

Yhteistyötä muiden hankkeiden kanssa

- Kunnilla on samaan aikaan muita hankkeita, joissa edistetään kaavatietojen digitointia.
- Esimerkiksi 19 kunnan yhteisessä KATTI-hankkeessa kaavatietoja digitoidaan VOOKA-työtä tarkemmalla tasolla.
- Hankkeet tekevät yhteistyötä, ja kaikki syntynyt aineisto voidaan toimittaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

Lisätietoja

- VOOKAn verkkosivut <https://ryhti.syke.fi/vooka>
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä, Ryhti

VOOKA, projektipäällikkö Kaarina Vartiainen
Suomen ympäristökeskus (Syke)
etunimi.sukunimi@syke.fi

Ryhti, projektipäällikkö Seija Lonka
Suomen ympäristökeskus (Syke)
etunimi.sukunimi@syke.fi